

Θουκυδίδου Ιστορίαι, 3.71

Συντακτική ανάλυση

[71.1] Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἄλλ' ἢ μιᾷ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεόν πολέμιον ἡγεῖσθαι.

Κύρια πρόταση

εἶπον: Ρήμα.

οὔτοι: Εννοείται ως υποκείμενο ρήματος.

δέχεσθαι: Αντικείμενο ρήματος, Τελικό απαρέμφατο, με υποκείμενό του το Κερκυραίους.

μηδετέρους: Αντικείμενο απαρεμφάτου.

τό λοιπὸν: Αιτιατική χρόνου.

ἡγεῖσθαι: Αντικείμενο ρήματος, Τελικό απαρέμφατο, με υποκείμενο Κερκυραίους.

τὸ πλεόν: Αντικείμενο απαρεμφάτου.

πολέμιον: Κατηγορούμενο του αντικειμένου (το πλεόν).

Δράσαντες: Χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος.

τοῦτο: Αντικείμενο μετοχής.

ξυγκαλέσαντες: Χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος.

Κερκυραίους: Αντικείμενο μετοχής.

ἡσυχάζοντας: Τροπική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο Κερκυραίους των απαρεμφάτων.

νηί: Δοτική της συνοδείας.

μιᾷ: Επιθετικό προσδιορισμός στο νηί.

ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη

Δευτερεύουσα ειδική πρόταση, ως αντικείμενο του ρήματος εἶπον. Εκφέρεται με ευκτική του πλαγίου λόγου (εἶη), καθώς εξαρτάται από ιστορικό χρόνο και δηλώνει έτσι κάτι το υποκειμενικό και αβέβαιο

εἶη: Ρήμα.

ταῦτα: Υποκείμενο ρήματος (αττική σύνταξη).

βέλτιστα: Κατηγορούμενο του αντικειμένου.

[Όταν το υποκείμενο του ρήματος είναι ουδέτερου γένους και πληθυντικού αριθμού, ενδέχεται το ρήμα να τίθεται στο γ' ενικό πρόσωπο. Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται **αττική σύνταξη**.]

καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων,

Δευτερεύουσα ειδική πρόταση, ως αντικείμενο του ρήματος εἶπον. Εκφέρεται με δυνητική ευκτική (ἂν δουλωθεῖεν) και δηλώνει κάτι που είναι δυνατό στο παρόν και στο μέλλον.

ἂν δουλωθεῖεν: Ρήμα.
Κερκυραῖοι: Εννοείται ως υποκείμενο του ρήματος.
ὑπ' Ἀθηναίων: Εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου.
ἥκιστα: Επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού.

Ὡς δὲ εἶπον,

Δευτερεύουσα χρονική πρόταση

εἶπον: Ρήμα.
οὗτοι: Εννοείται ως υποκείμενο του ρήματος.
ταῦτα: Εννοείται ως αντικείμενο του ρήματος.

καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην.

Κύρια πρόταση

ἠνάγκασαν: Ρήμα.
οὗτοι: Εννοείται ως υποκείμενο του ρήματος.
Κερκυραίους: Εννοείται ως άμεσο αντικείμενο του ρήματος.
ἐπικυρῶσαι: Έμμεσο αντικείμενο ρήματος, Τελικό απαρέμφατο.
Κερκυραίους: Εννοείται ως υποκείμενο του απαρεμφάτου (ετεροπροσωπία).
τὴν γνώμην: Αντικείμενο απαρεμφάτου.

**[2] Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων
διδάξοντας καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον
πράσσειν,**

Κύρια πρόταση

Πέμπουσι: Ρήμα.
οὗτοι: Εννοείται ως υποκείμενο του ρήματος.
πρέσβεις: Αντικείμενο ρήματος.
ἐς τὰς Ἀθήνας: Εμπρόθετος προσδιορισμός της κίνησης σε τόπο.
εὐθὺς: Επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.
διδάξοντας: Τελική μετοχή, συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος (πρέσβεις).
περὶ τῶν πεπραγμένων: Εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς.
πείσοντας: Τελική μετοχή, συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος.
τοὺς καταπεφευγότας: Επιθετική μετοχή, ως άμεσο αντικείμενο στην τελική μετοχή πείσοντας.
πράσσειν: Τελικό απαρέμφατο, ως έμμεσο αντικείμενο στην τελική μετοχή πείσοντας. Ως υποκείμενο του απαρεμφάτου λειτουργεί η επιθετική μετοχή (τοὺς καταπεφευγότας).
μηδὲν: Σύστοιχο αντικείμενο του απαρεμφάτου.
ἀνεπιτήδειον: Επιθετικός προσδιορισμός στο μηδέν.
ἐκεῖ: Επιρρηματικός προσδιορισμός της στάσης σε τόπο.

ὥς ξυνέφερε

Δευτερεύουσα ειδική πρόταση, ως αντικείμενο στη μετοχή διδάξοντας. Εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο ὥς, ο οποίος επιλέγεται όταν πρόκειται για τη μεταφορά κάποιας

υποκειμενικής γνώμης, και εκφέρεται με οριστική για να δηλωθεί με έμφαση πως κατά τη γνώμη του υποκειμένου αυτό που δηλώνεται είναι κάτι το βέβαιο.

ξυνέφερε: Ρήμα.

τα πεπραγμένα: Εννοείται ως υποκείμενο του ρήματος (αττική σύνταξη).

τοῖς Ἀθηναίοις: Εννοείται ως αντικείμενο του ρήματος.

ὅπως μή τις ἐπιστροφή γένηται.

Δευτερεύουσα τελική πρόταση

γένηται: Ρήμα.

ἐπιστροφή: Υποκείμενο.

τις: Επιθετικός προσδιορισμός στο υποκείμενο.